

3.B. Současné podoby galerijní pedagogiky a zprostředkování umění, úloha a pozice vzdělávacích oddělení v muzeích a galeriích, vztah školy a výstavní instituce

GP3MP_MGP Metodika galerijní pedagogiky

Markéta Selveková

jaro 2013

vyučující: Mgr. Bc. Alice Stuchlíková, Ph.D.

Současné podoby galerijní pedagogiky a zprostředkování umění

- Galerijní animace jsou v současné době dynamickou, rychle se rozvíjející oblastí
- galerijní a muzejní pedagogiky, využívané stále větším množstvím muzeí a galerií.
- *účastníci animací kreslí, malují, píší či diskutují a vyjadřují se pohybem vlastního těla* → Použití nových médií, Využití moderních technologií, dramatický přístup, hudba,...

Současné podoby galerijní pedagogiky a zprostředkování umění

Foto: Markéta Selveková
Špilberk, 2013

Současné podoby galerijní pedagogiky a zprostředkování umění

- *„Zprostředkovávání umění je vždy formou komunikace, kdy lektor či animátor napomáhá zintenzivnění kontaktu návštěvníků s vystavenými exponáty“ (Horáček, Galerijní animace a zprostředkování umění, 1998, s. 63).*
- **Podle míry přednášených teoretických poznatků a podle rozsahu praktických činností dělíme muzejní programy do tří skupin.**
  - – **teoretické programy (komentované prohlídky a besedy)**
  - – **praktické programy (praktické kurzy, ateliéry a tvůrčí dílny)**
  - – **smíšené programy (animace)**
- (Typologie podle Horáčka, Galerijní animace a zprostředkování umění, 1998, str. 63)

Současné podoby galerijní pedagogiky a zprostředkování umění

- Mimo předání teoretických poznatků jde také o zprostředkování **estetického prožitku**. Tomu odpovídá výběr vhodných postupů pro konkrétní skupinu účastníků.

MENŠÍ DĚTI uvítají více hry, program by měl být založen na pestrém střídání činností, aby praktická práce převažovala nad výkladem. Děti ocení také hravost a zprostředkovávání založené na větší vizuálnosti, příp. na zapojení více smyslů.

- **U STARŠÍCH DĚTÍ** a dospělých můžeme dát větší prostor odbornému, teoretickému výkladu

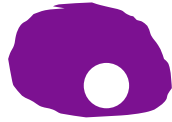
Úloha a pozice vzdělávacích oddělení v muzeích a galeriích,

- poslání muzea výchovně-vzdělávací činnost
- Umožňují dětem , široké veřejnosti seznámit se s významnými vynálezy , objevy, výtvarnými díly...
- Zprostředkovává umění skrze zážitky...
- Součástí → různorodé přednášky, besedy, exkurze, doprovodné vzdělávací programy, komentované prohlídky, výtvarné dílny apod.
- má zábavnou a hravou formou přiblížit dětem moderní umění
- *„Zážitkem je pro nás ... to, co si ze situace odnášíme jako vzpomínky...”* (SLAVÍK, 2001, s. 64, 65)

Vztah školy a výstavní instituce

- *Závisí na dobrém vztahu galerie a školy, založeného na oboustranné profesionalitě a vstřícnosti a na vytváření nových strategií vzájemné spolupráce*
- Hlavní odlišnost galerijních animací oproti výuce ve škole spočívá v tom, že veškeré aktivity i diskuze probíhají před vystavenými originálními díly (příp. velice kvalitními reprodukcemi) přímo v expozici. = **PŘÍMÝ KONTAKT S DÍLEM**
- Studenti tak mají možnost během jednotlivých úkolů, z díla vycházejících, s ním být neustále konfrontováni. Nabízí se jim příležitost z velké blízkosti nahlédnout na povrch a materiál, ze kterého je dílo vyrobeno. Mají možnost zkoumat jeho strukturu i plasticitu.
- Dochází tak *ke zprostředkování zážitků*

Vztah školy a výstavní instituce

- Různé mezipředmětové vazby, jež galerijní animace ve zprostředkování umění uplatňují, (český jazyk, hudební výchova)
- dovolují tento typ programu navštívit i školám bez výtvarného zaměření
- Galerijní lektoři jsou schopni ve většině případů připravit animace, jež navazují na RVP či ŠVP různých škol, které o animaci projeví zájem.

z takových galerií je např. Dům umění města Brna,

- přístupné všem lidem od mateřských škol až po školy vysoké a také zájmovým skupinám bez věkového omezení.

Účinnou spolupráci mezi galerií a školou je potřebné, aby:

- „- škola objevila a rozpoznala vzdělávací a výchovnou hodnotu muzea pro své vzdělávací záměry*
- se v galerii odehrávaly aktivity, které škola nemůže nabídnout nebo zajistit*
  - návštěva muzea byla zahrnuta do výukového programu každé školy (zatím se zpravidla nachází v kategorii školních výletů)*
  - návštěva galerie byla ve spolupráci s galerií předem koncepčně připravena tak, aby mohla být co nejefektivněji využita*
  - škola pomohla vybrat adekvátní část expozice nebo výstavy (návštěva celé galerie nebo příliš rozsáhlé výstavy se mine účinkem)*
  - po návštěvě galerie následovaly aktivity ve škole, zamýšlení nad smyslem předmětu návštěvy*
  - škola poskytla navštívené galerii zpětnou vazbu...“*

Literatura

HORÁČEK, Radek. *Galerijní animace a zprostředkování umění*. 1. vyd. Brno: CERM, 1998. 142 s. neoznačeno. ISBN 80-7204-084-7

SLAVÍK, J. *Umění zážitku, zážitek umění: Teorie a praxe artefietiky, 1. díl, Praha: Univerzita Karlova, 2001. ISBN 80-7290-066-8*

BRABCOVÁ, A. *Brána muzea otevřená, Náchod: Juko, 2008. ISBN 80-86213-28-5*

ŠOBÁŇOVÁ, Petra. *Škola muzejní pedagogiky 1 : Poznámky k partnerství výtvarné a muzejní pedagogiky*. 1. vyd. Olomouc : Univerzita Palackého v Olomouci, 2007. 131 s. ISBN 978-80-244-1866-7.

HORÁČEK, Martin. *Škola muzejní pedagogiky 2, Dějepis umění v současnosti* 1. vyd. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2007, 77 s. ISBN 978-80-244-1867-4

Elektronické zdroje

RÉMIŠOVÁ, Eva. *DĚTI V MUZEU: DOPROVODNÝ PROGRAM V GALERII MODERNÍHO UMĚNÍ*. Brno, 2006. Dostupné z: http://is.muni.cz/th/109073/ff_b/BakalarskaPrace..txt. Bakalářská práce. Filozofická fakulta Masarykovy univerzity v Brně.

STROUHAL, Josef. Brno, 2009. Dostupné z: http://is.muni.cz/th/104373/pedf_m/TEXT.pdf. Diplomová práce. Masarykova univerzita.